

Obsah

Předmluva	11
Oddíl 1. STAROVĚKÉ STÁTY A PRÁVNÍ ŘÁDY	17
A. VOJENSKÁ DEMOKRACIE	17
a. Epos o Gilgamešovi	17
b. Ílias	18
B. STAROVĚKÉ VÝCHODNÍ SAMOVLÁDY	19
I. Egypt	19
Nauky	19
a. Nauka místodržitele hlavního města, vezíra Ptahhotepa	19
b. Správná nauka, kterou složil písař Ani z Hatneferkareteri	20
c. Nauka Amenemopova	20
Rozkaz krále Nefererkaréa	22
Hieratický papyrus Leidenského musea číslo 344	22
Práva a povinnosti egyptského vezíra	24
Mírová a spojenecká smlouva mezi Ramesem II. a chetitským králem Chattušilem III.	27
Haremhebovy zákony	28
Soudní zápisy o harémovém spiknutí proti králi Ramesovi III.	29
II. Mezopotámie	30
Případ ženy, jež nepromluvila	30
Zákoník Chammurapiho	31
C. ANTICKÉ STÁTY	38
I. Řecko	38
Gortynský nápis	38
Aristotelés, Politika	39
II. Řím	43
Reforma Servia Tullia. Vznik Zákona 12 desek	43
Zákon dvanácti tabulí	45
Prétorský edikt	46
Pomponius, Liber singularis enchiridii	48
Milánský edikt z roku 313 n.l.	51
Corpus iuris civilis	52
I. Institutiones neboli Elementa	52
II. Digesta neboli Pandectae	52
III. Codex repetitae praelectionis	52
IV. Novellae rozuměj Novellae constitutiones nebo leges post codicem	52
Kodex (nové vydání kodexu)	54
Oddíl 2. FEUDÁLNÍ STÁTY A PRÁVNÍ ŘÁDY (do francouzské buržoasní revoluce)	
I. STÁT A PRÁVO V BYZANCI	55
Ekloga	55
Zemědělský zákon	57
Námořní právo rhodské	59
Prochiron	60
Epanagoga	62

Eparchova knížka	63
Novela o založení školy práv v Cařihradě	65
Hexabiblos Konstantina Harmenopula	66
Peira	68
II. STÁT A PRÁVO U GERMÁNŮ	70
Leges barbarorum	70
1. Codex Euricianus	71
2. Lex Gundobada	71
3. Lex Romana Burgundionum	72
4. Edictum Theodorici Regis	72
5. Lex Salica	74
6. Anglosaské zákony	74
a. Zákon Ethelbertův	74
b. Zákon Ineho	74
c. Zákon Alfredův	74
d. Zákony Eduarda a Guthruna	75
e. Zákon Athelstanův	75
f. Zákony Knutovy	75
K sociálnímu rozvrstvení anglosaské společnosti v X.–XI. století	76
a. O stupních lidí a práva	76
b. Povinnosti jednotlivých osob	77
III. VÝNOSY FRANCKÝCH KRÁLŮ	78
I. Pippini capitulare Aquitanicum (a. 768)	78
II. Capitulare de iustitiis faciendis (a. 811–813)	78
III. Capitula ecclesiastica (a. 810–813)	78
IV. Capitula de rebus ecclesiasticis (a. 787–813)	78
V. Pippini capitulare (a. circa 790)	79
VI. Capitularia Hludowici Pii. Capitula legibus addenda (a. 818 et 819)	79
VII. Hlotharii capitularia Italica. Capitula se rebus ecclesiasticis (a. 825 ?)	79
VIII. Ansegisi abbatis capitularium collectio (a. 826–7)	79
IX. Hludowici Pii capitularia. Capitulare missorum (a. 829 initio)	80
X. Hludowici Pii capitularia. Capitulare Wormatiense (a. 829 Aug.)	80
XI. Karolí II. capitularia Italica. Capitulare Papiense (a. 876 Febr.)	80
IV. STÁT A PRÁVO VE FRANCII	81
K právnímu postavení francouzských sedláků v XI.–XIII. stol.	81
A. Nevolníci	81
a. Práva a obyčej Champaigne a Brie	81
b. Listina z r. 1064 v „Cartulaire de Noyers“	81
c. Záznam z r. 1602 v „Livre des serfs de Marmoutier“	81
d. Záznam z konce XV. stol. v „Cartulaire de Saint-Vincent au Mans“	81
e. Záznam z konce XI. století v „Livre des serfs de Marmoutier“	81
f. Záznam z konce XI. století v „Cartulaire de Marmoutier pour le Dunois“	82
g. Listina z r. 1275 o odevzdání se do nevolnictví	82
h. Záznam z r. 1252 v „Liber Pontificum“	82
ch. Záznam z konce XI. stol. v „Cartulaire de Marmoutier pour le Dunois“	82
i. Listina z r. 1220 v „Cartulaire de M. de Thou“	82
j. Z listiny z r. 1082 v „Cartulaire de Montiérender“	82

B.	Svobodní sedláci	82
a.	Z darovací listiny z r. 1013:	82
b.	Charta z r. 1036 v „Cartulaire de Sainte-Marie d’Auch“:	83
c.	Z darovací listiny z r. 1061 v „Cartulaire de Saint-Sauveur-en-Rue“:	83
d.	Z listiny z r. 1080 v „Cartulaire de Saint-Jean-de-Sorde“:	83
e.	Z listiny z r. 1105 v „Cartulaire de Saint-Jean-de-Sorde“:	83
f.	Z darovací listiny z r. 1060 v „Cartulaire de Sainte-Marie d’Auch“:	83
K	dějinám lenních vztahů ve Francii	83
a.	Lenní smlouva	83
b.	Lenní přísaha	84
c.	Práva a povinnosti seniora a vasala	84
Z	vývoje královské moci ve Francii v XI.–XIII. století	85
	List hraběte Odon z Blois králi Robertovi z r. 1025	85
	Právní knihy	85
a.	Etienne Boileau, Livre des métiers:	86
b.	Philippe de Beaumanoir, Les coutumes du Beauvoisis:	87
Z	dějin generálních stavů ve Francii	88
	Z projevu Filipa Pota v generálních stavech v Tours r. 1484	88
V.	STÁT A PRÁVO V ANGLII	89
	Kniha soudného dne	89
a.	Titul soupisu pro Ely	89
b.	Popis městečka Pampsfordu v hrabství Cambridge	89
c.	Obyčeje v Berkshire	90
	Právní knihy	90
	Tractatus de legibus et consuetudinibus Angliae	90
	Velká listina svobod z r. 1215	91
	Velká listina svobod	92
	Nejdůležitější státní orgány feudální absolutní monarchie	95
a.	Parlament	95
b.	Panovník	95
c.	Hvězdná komora	95
d.	Vysoká komise	96
	Prosba o právo	97
VI.	STÁT A PRÁVO V NĚMECKU	99
	Mohučský mír Jindřicha IV.	99
	Vormský konkordát z roku 1122	99
	Confederatio cum principibus ecclesiasticis	100
	Statutum in favorem principum	101
	Saské zrcadlo	102
	Švábské zrcadlo	103
	Zlatá bula Karla IV.	103
	Hrdelní soudní řád císaře Karla V.	105
	Pruské zemské právo	110
VII.	STÁT A PRÁVO VE STŘEDOVĚKÝCH ITALSKÝCH REPUBLIKÁCH	112
	Volba benátského dóžete	112
	Popis benátského státního aparátu	112
	Zřízení úřadu gonfaloniera spravedlnosti ve Florencii (korouhevnicka)	113

VIII. STÁT A PRÁVO V POLSKU	115
Statuty krále Kazimíra Velikého z r. 1347	115
Konstituce „Nihil novi“	117
Přísaha Jindřicha, krále polského	117
První „liberum veto“	118
IX. STÁT A PRÁVO V RUSKU A STŘEDOVĚKÉ ARMÉNII	120
Ruská pravda	120
Suděbník Mchitara Goše	122
Suděbník z r. 1550	124
Svod zákonov I.	125
Manifest cara Alexandra II. o reformě z roku 1861	128
X. STÁT A PRÁVO VE STŘEDOVĚKÉM SRBSKU	130
Zákoník Štefana Dušana ze 14. století	130
XI. STÁT A PRÁVO VE STŘEDOVĚKÉM CHORVATSKU	132
Statut vinodolský	132
XII. ŠPANĚLSKÁ A PORTUGALSKÁ KOLONIÁLNÍ SOUSTAVA	133
Smlouva mezi katolickými králi a Kryštofem Kolumbem	133
Pokyny krále a královny Kryštofu Kolumbovi	134
Tordesillaská smlouva	136
Kolumbův plán obchodu s otroky	136
Některé právní formy vykořisťování domorodého obyvatelstva	137
Ze soudobých kritik portugalské a španělské koloniální soustavy XVI. století	139
X. KANONICKÉ PRÁVO	140
Corpus iuris canonici	140
A. Gratiánův Dekret. (Decretum Gratiani.) Concordia discordantium canonum	140
B. Liber Extra (Kniha Mimo)	142
C. Liber Sextus (Kniha Šestá)	143
D. Clementinae (Klementiny)	145
E. Extravagantes (Extravaganty)	146

Oddíl 3. NOVOVĚKÉ STÁTY A PRÁVNÍ ŘÁDY

I. NIZOZEMSKÉ POVSTÁNÍ A VÁLKA ZA NEZÁVISLOST V XVI. STOLETÍ	149
Markéta z Parmy o obrazoboreckém hnutí v Nizozemí r. 1566	149
Utrechtská unie	149
II. ANGLICKÁ BURŽOASNÍ REVOLUCE 1640–1660	152
Prosba dvanácti peerů o svolání parlamentu	152
Usnesení dlouhého parlamentu o monopolistech	153
Tříroční zákon	153
Zákon o zrušení Hvězdne komory	154
Zákon o zrušení Vysoké komise	155
Ordonance o propuštění z úřadu	155
Ordonance o zrušení poručenského soudu	156
Ordonance o rouhačství a kacírství	156
Zákon o zrušení království v Anglii	157
Zákon o vyhlášení Anglické republiky	157

	Zákon o velezradě	158
	Zákon o povzbuzení a řízení obchodu	159
	Plavební zákon	160
	Nástroj vlády	161
	Bredské prohlášení	162
III.	DĚJINY STÁTU A PRÁVA V USA V KOLONIÁLNÍM OBDOBÍ REVOLUČNÍ VZNIK USA A VÁLKA ZA NEZÁVISLOST	164
	Královská výsadní listina Virginie	164
	Kompaktáta z Mayflower	165
	Nařízení o Virginii	165
	Základní řády Connecticutu	166
	Smlouvy o nesvobodné práci	167
	Zákoník svobod	168
	Práva osady Massachusetts v Nové Anglii, 1641	169
	Novoanglická konfederace	173
	Prohlášení nezávislosti	174
	Články konfederace	176
IV.	FRANCOUZSKÁ BURŽOASNÍ REVOLUCE 1789–1794	179
	Dekret o ustavení národního shromáždění	179
	Srpnové dekrety	179
	Prohlášení práv člověka a občana z r. 1789	181
	Francouzská ústava z r. 1791	183
	Zákon Le Chapelierův ze dne 14. června 1791	186
	Dekret o zřízení mimořádného trestního soudu	187
	Jakobínská ústava	188
	Dekret o podezřelých	189
	Dekret o reorganizaci revolučního tribunálu	190
V.	DĚJINY STÁTU A PRÁVA ANGLIE 1660–1917	191
	Habeas corpus act	191
	Listina práv	192
	Zákon o nástupnictví trůnu	194
	Zákon o parlamentu	195
VI.	DĚJINY STÁTU A PRÁVA USA 1783 – 1917	197
	Ústava spojených států Amerických	197
	Listina práv	200
	Missourský kompromis r. 1820	202
	Zákon o Kansasu a Nebrasce	202
	II. cyklus oprav ústavy USA	202
	Zákon proti trustům	204
	Trestní zákoník Spojených států z r. 1909	205
	III. Cyklus oprav ústavy USA	206
VII.	DĚJINY STÁTU A PRÁVA FRANCIE 1794–1917	207
	Termidoriánská ústava	207
	Konzulská ústava	208
	Organické usnesení senátu z r. 1802	208
	Organické usnesení senátu z r. 1804	209

Ústavní charta z r. 1814	210
Ordonance Karla X. z 25. července 1830	210
Francouzská ústava z r. 1848	211
Pařížská Komuna r. 1871	212
I. Provolání Komuny	212
II. Dekret o Národní gardě	213
III. Dekret o platech úředníků	213
IV. Dekret o nájemném	213
V. Provolání k francouzskému lidu (Program Komuny)	214
Ústava III. republiky	216
VIII. DĚJINY STÁTU A PRÁVA V NĚMECKU 1806 – 1918	217
SJEDNOCENÍ NĚMECKA V 19. STOLETÍ	217
A. Rýnský spolek	217
B. Německý spolek	217
Ústava Německá říše	218
IX. DĚJINY STÁTU A PRÁVA V RUSKU OD ZRUŠENÍ NEVOLNICTVÍ	
DO R. 1917	221
Zemská reforma 1864	221
Soudní reforma 1864	222
I. Soudní zřízení	223
II. Řád o trestním řízení soudním	224
Městská reforma 1870	224
Svod základních státních zákonů	225
X. POMĚR STÁTU A CÍRKVE ZA KAPITALISMU	227
Virginský zákon o náboženské svobodě	227
Dekret o odevzdání církevního majetku k dispozici národa	228
Dekret o zákazu řeholních slibů	228
Civilní ústav a duchovenstva z r. 1790	229
Dekret pařížské Komuny o rozluce státu a církve	229
Italský garanční zákon	230
Rozluka státu a církve ve Francii	231
a. Rozlukový zákon ze dne 9. prosince 1905	231
b. Rozlukový zákon ze dne 2. ledna 1907	231
c. Zákon ze dne 18. března 1907 o veřejných shromážděních	231
d. Statut diecesních spolků	231
Codex iuris canonici	232
Lateránské smlouvy	233
a. Politická smlouva státní náboženství, svrchovanost Svaté stolice a Vatikánské obce	233
b. Konkordát	234
c. Finanční smlouva	235
XI. VELKÉ KODIFIKACE PRÁVA	236
Právo občanské	236
a. Code civil	236
b. Občanský zákoník pro Německou říši	238

Trestní právo hmotné	241
a. Francouzský trestní zákon z r. 1810	241
b. Trestní zákoník pro Německou říši	243
XII. ITALSKÝ FAŠISMUS	246
Charta práce	246
Postavení ministerského předsedy	247
Likvidace zákonodárné moci parlamentu	248
Velká fašistická rada	248
XIII. VÝMARSKÁ REPUBLIKA	250
Výmarská ústava	250
XIV. NĚMECKÝ NACISMUS	252
Nařízení o ochraně národa a státu	252
Zmocňovací zákon	252
Zákon o opatřeních k nutné obraně státu	253
Zákon o hlavě státu	253
Norimberské zákony	253
a. Zákon o říšském občanství	253
b. Zákon o ochraně německé krve a německé cti	254
c. Nařízení k zákonu o říšském občanství	254
Postavení vůdce	255
XV. STÁT A PRÁVO V SOVĚTSKÉM RUSKU A SVAZU SOVĚTSKÝCH SOCIALISTICKÝCH REPUBLIK	256
Občanům Ruska	256
Dekret o míru	256
Dekret o zrušení dědění	258
Ústava Ruské socialistické federativní sovětské republiky z roku 1918	259
Ústava Svazu sovětských socialistických republik z roku 1924	262
Ústava Svazu sovětských socialistických republik z roku 1936	264
Souostroví Gulag	265